

10 Questions jointes de

- Mme Camille Dieu à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "les négociations portant sur la modernisation de la réglementation sur le travail intérimaire" (n° 7312)

- Mme Florence Reuter à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "la législation de l'intérim" (n° 7361)

- M. Jean-Luc Crucke à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "l'assouplissement du travail intérimaire" (n° 7387)

- M. Jean-Luc Crucke à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "les sociétés intérimaires qui recrutent à l'étranger plutôt qu'en Belgique" (n° 7433)

- Mme Meryame Kitir à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "les discussions au sein du CNT en matière de travail intérimaire" (n° 7448)

- Mme Meryame Kitir à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "l'absence de publication au Moniteur belge de deux arrêtés royaux qui contribueraient à réduire le nombre d'accidents du travail parmi les travailleurs intérimaires" (n° 7449)

- Mme Maggie De Block à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "les éventuels abus dans le cadre du travail intérimaire" (n° 7834)

- Mme Maggie De Block à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "l'extension du travail intérimaire aux services publics" (n° 7893)

10 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Camille Dieu aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de onderhandelingen over de aanpassingen van de regelgeving inzake uitzendarbeid" (nr. 7312)

- mevrouw Florence Reuter aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de wetgeving inzake uitzendarbeid" (nr. 7361)
- de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de versoepeling van de uitzendarbeid" (nr. 7387)
- de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de uitzendbedrijven die aanwerving in het buitenland boven België verkiezen" (nr. 7433)
- mevrouw Meryame Kitir aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de besprekingen in de NAR inzake uitzendarbeid" (nr. 7448)
- mevrouw Meryame Kitir aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "het uitblijven van de publicatie in het Belgisch Staatsblad van twee koninklijke besluiten die zouden bijdragen tot de reductie van het aantal arbeidsongevallen bij uitzendkrachten" (nr. 7449)
- mevrouw Maggie De Block aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de zogenaamde misbruiken bij uitzendarbeid" (nr. 7834)
- mevrouw Maggie De Block aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "het verbreden van de uitzendarbeid tot de overheidsdiensten" (nr. 7893)

10.01 **Camille Dieu** (PS): Monsieur le président, madame la ministre, nous avons appris que des discussions houleuses avaient eu lieu au sein du CNT concernant des adaptations du cadre légal du travail intérimaire. Déjà en juin dernier, les négociations avaient échoué suite aux divergences d'opinions entre les organisations syndicales et l'association patronale Federgon.

La question n'est pas de prendre parti pour l'une ou l'autre position, notamment sur le quatrième motif – nous aurons l'occasion d'en parler en long et en large dans les prochaines semaines – mais de comprendre les objectifs du gouvernement fédéral dans ce dossier. Le gouvernement a demandé aux partenaires sociaux du secteur d'insérer dans la loi régissant le travail intérimaire un motif d'insertion sur le marché du travail.

Comment doit-on comprendre cette notion d'insertion, alors même que la loi du 12 août 2000, qui porte des dispositions sociales, budgétaires et diverses, a déjà introduit, pour les publics fragilisés sur le marché du travail, un intérim d'insertion qui déroge en partie aux dispositions de la loi du 24 juillet 1987?

10.02 **Meryame Kitir** (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de minister, er zijn verschillende collega's die u willen ondervragen over uw houding naar aanleiding van de besprekingen die her en der gaande zijn over het statuut van de uitzendwerknemers en van de uitzendwerksector. Wat mij vooral opvalt en mij ongerust maakt, is dat alle interpellierende collega's eigenlijk nogal eenzijdig zijn en focussen op de rol van de uitzendsector bij de werving en de selectie, waarbij sommigen een nogal radicaal beeld schetsen van het ABVV als een ongenueanceerde dwarsligger.

Een aantal collega's roept het recente akkoord binnen de Europese Raad over het ontwerp van de uitzendrichtlijn als voorwendsel in om alle voorwaarden en restricties in de Belgische regelgeving overboord te gooien.

Aan het tweede luik dat in de NAR besproken wordt, namelijk de

10.01 **Camille Dieu** (PS): Wij hebben vernomen dat er in de NAR gesprekken werden gevoerd over de aanpassingen van het wettelijk kader met betrekking tot de uitzendarbeid. In juni waren de onderhandelingen afgesproken omdat de vakbonden en de werkgeversfederatie Federgon ter zake van mening verschillen.

De regering vraagt de sociale partners van de sector de inschakeling op de arbeidsmarkt als reden in de wet op de uitzendarbeid op te nemen.

Hoe moet men dat begrip "inschakeling" begrijpen, terwijl de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen voorziet in een invoeginterim die gedeeltelijk afwijkt van de wet van 24 juli 1987?

10.02 **Meryame Kitir** (sp.a+VI.Pro): Je m'inquiète d'entendre nos collègues s'exprimer aussi unilatéralement dans le cadre de leurs questions relatives au statut des travailleurs intérimaires et du secteur intérimaire. Certains arguent du récent accord obtenu au sein du Conseil européen sur le projet de directive relative au travail intérimaire pour prôner l'abandon de l'ensemble des restrictions contenues dans la réglementation belge. On oublie souvent la question de l'amélioration du statut

verbetering van het statuut van uitzendkrachten, wordt vaak voorbijgegaan. Nochtans zeg ik dat dit minstens een even essentieel onderdeel van het debat is, waarbij een evenwichtig akkoord over het geheel misschien wel mogelijk is.

Vandaar mijn vragen, mevrouw de minister. Wat is uw mening over de inhoud van de ontwerprichtlijn inzake uitzendarbeid? Heeft de goedkeuring van die richtlijn een rechtstreekse of onrechtstreekse impact op de Belgische regelgeving? Deelt u mijn mening dat het statuut van de uitzendkrachten zeker nog voor verbetering vatbaar is? Zo ja, op welke punten? Zult u ter zake zelf initiatief nemen, mevrouw de minister, indien het overleg in de NAR zonder resultaat zou blijven?

Ik heb nog een andere vraag, over de koninklijke besluiten.

Mevrouw de minister, begin juli heb ik u in deze commissie gevraagd naar de stand van zaken in twee dossiers. Enerzijds, is er het ontwerp van koninklijk besluit inzake welzijn op het werk van uitzendkrachten, en anderzijds is er het ontwerp van koninklijk besluit inzake onevenredige verzwarende risico's.

Wat het ontwerp van koninklijk besluit inzake het welzijn van uitzendkrachten betreft, blijf ik nog op mijn honger zitten. Er werd onder de regering Verhofstadt II – dat is al geruime tijd geleden – door minister Vanvelthoven een ontwerp voor een volledig nieuw besluit ter zake uitgewerkt en administratief afgehandeld tot en met het advies van de Raad van State. Dat besluit zou een veel efficiëntere bescherming van de veiligheid en van de gezondheid van uitzendkrachten waarborgen.

Dat is noodzakelijk omdat uitzendkrachten die handenarbeid verrichten een hoger dan gemiddeld risico van arbeidsongevallen lopen, wat verklaard kan worden door verschillende factoren. Belangrijk in dat verband is dat zij telkens in een nieuwe werkomgeving terechtkomen en dat zij arbeidstaken verrichten waarin zij vaak onervaren zijn.

Wie de werkvloer een beetje kent, weet ook dat een aantal gebruikers er een systeem van maken om gevaarlijk werk naar uitzendkrachten door te schuiven.

In het ontwerp van koninklijk besluit dat door minister Vanvelthoven werd uitgewerkt zat een reeks maatregelen voor een veel betere bescherming van de uitzendkrachten, zoals een veel efficiëntere aanpak voor het medisch toezicht, maar ook het invoeren van een gestandaardiseerde werkpostfiche, waarvan de vorm en de inhoud voortaan reglementair zouden worden vastgelegd. Zo'n modelfiche voorzag in een zeer duidelijke omschrijving van de job en de daaraan verbonden risico's, en van de vereiste preventiemaatregelen.

Tenslotte, voorzag het ontwerp erin dat iemand van de hiërarchische leiding bij de gebruiker verantwoordelijk gesteld werd voor het helpen van uitzendkrachten in de onderneming, waarbij die persoon aan de uitzendkracht onder meer de organisatie van de eerstehulpverlening toelicht en wijst op de gevaarlijke toegangszones en de toepasselijke maatregelen bij spoedgevallen of ernstige gevaren.

De sociale partners hebben toen trouwens het idee aangebracht een

des intérimaires, en discussion au sein du Conseil national du Travail.

Quelle est la position de la ministre quant au contenu du projet de directive relative au travail intérimaire? L'adoption de cette directive a-t-elle une incidence directe ou indirecte sur la législation belge? La ministre estime-t-elle également que le statut des intérimaires peut être amélioré? Sur quels points? La ministre prendra-t-elle elle-même une initiative dans l'hypothèse où la concertation au sein du CNT devait rester sans lendemain?

Je reste sur ma faim en ce qui concerne le projet d'arrêté royal relatif au bien-être des intérimaires. Le projet élaboré par M. Vanvelthoven, à l'époque ministre en charge du dossier, comprenait un train de mesures tendant à une protection nettement plus étendue des travailleurs intérimaires. Malgré un avis positif du Conseil d'État, il n'a cependant pu être signé ni par le précédent ministre, ni par le Roi étant donné la période des affaires courantes. Pourquoi n'est-il toujours pas publié après plus d'un an de gestation?

De même, le projet d'arrêté royal visant spécifiquement les entreprises qui présentent un risque d'accidents du travail nettement plus élevé que la moyenne est déjà en préparation depuis longtemps. La ministre m'a fait savoir en juillet que la concertation sociale à propos de ce projet d'arrêté royal était quasi terminée.

Pourrons-nous, au 1er janvier 2009, commencer à suivre l'approche spécifiquement adaptée aux entreprises présentant un risque aggravé, en même temps que nous instaurerons le règlement bonus-malus pour l'assurance accidents du travail?

dergelijke werkpostfiche te veralgemenen voor alle werknemers. Uw voorganger was dit idee zeer genegen. Door op elke werkpost in een werkpostfiche te voorzien geeft men immers een concrete invulling aan de zogenaamde risicoanalyse.

Hoewel dit ontwerp, zoals gezegd, reeds een gunstig advies van de Raad van State kreeg en enkel nog de handtekening van de vorige minister en van het Staatshoofd nodig had, was dat toen onmogelijk omdat de periode van lopende zaken al was aangebroken. Ruim een jaar later is het nog steeds niet gepubliceerd in het Staatsblad. Ik zou dus graag van u de redenen vernemen waarom dit nog niet gebeurd is.

Ook het ontwerp van koninklijk besluit dat specifiek bedrijven viseert die een aanzienlijk hoger risico dan het gemiddelde hebben wat arbeidsongevallen betreft, zit reeds lange tijd in de pijplijn. Het besluit betreft de zogenaamde verhoogd risicobedrijven. Voor dat koninklijk besluit had uw voorganger in het raam van het Faraoplan 1 januari 2009 als ingangsdatum voorzien. Daardoor zou het op perfect hetzelfde ogenblik in werking treden als de bonus malusregeling en de arbeidsongevallenverzekering. Het besluit dat de bonus malusregeling installeert, is reeds op 8 mei 2007 gepubliceerd.

Het ontwerp van koninklijk besluit inzake verzaamd risico voorziet eveneens in iets wat van zeer groot belang is voor de uitzendkrachten, te weten dat de ongevallen die uitzendkrachten overkomen meegerekend zullen worden bij die van de gebruiker om te bepalen of er sprake is van een verhoogd risicobedrijf. Daardoor worden bedrijven eigenlijk ontmoedigd om risicovolle taken naar uitzendkrachten door te schuiven.

U hebt mij in juli gemeld dat het sociaal overleg over dit ontwerp van koninklijk besluit vrijwel rond was.

Vandaar mijn vragen, mevrouw de minister. Zult u op korte termijn overgaan tot het publiceren van het koninklijk besluit tot vaststelling van maatregelen inzake het welzijn op het werk van uitzendkrachten, zoals dat door de heer Vanvelthoven werd voorbereid? Indien niet, wat zijn daarvoor uw redenen?

Zal er op 1 januari 2009 van start gegaan kunnen worden met de specifieke aanpak van verzaamd risicobedrijven, en dat gelijktijdig met de verplichte bonus malusregeling voor de arbeidsongevallenverzekering? Ik dank u alvast voor uw antwoord.

10.03 Florence Reuter (MR): Monsieur le président, madame la ministre, la directive européenne sur le temps et les conditions de travail des travailleurs intérimaires sera votée cet après-midi en deuxième lecture par les Eurodéputés à Strasbourg. Pour les employeurs, il s'agit d'un pas important et symbolique parce que cette directive reconnaît le travail intérimaire comme acteur important de l'économie et du marché du travail. C'est sur cette directive que se base le patronat pour réclamer la levée des restrictions pour recourir aux travailleurs intérimaires et, vous le savez, dans le cadre des négociations en cours au sein du CNT qui doivent aboutir fin du mois, patrons et syndicats s'opposent sur la législation sur l'intérim.

10.03 Florence Reuter (MR): De Europarlementsleden zullen vanmiddag in Straatsburg stemmen over de Europese richtlijn betreffende de arbeidstijd en de arbeidsvoorwaarden van de uitzendkrachten. De richtlijn onderkent de belangrijke rol die uitzendwerk speelt in de economie en op de arbeidsmarkt. De werkgevers baseren zich op deze richtlijn om te eisen dat de beperkingen op het uitzendwerk

Actuellement, pour qu'une entreprise puisse recourir au travail

intérimaire, elle doit répondre à l'un des trois motifs suivants: le remplacement d'un salarié absent, un surcroît temporaire d'activité ou la réalisation d'un travail exceptionnel.

La fédération patronale du secteur souhaite assouplir ces conditions et, faute de pouvoir demander la libéralisation complète du travail intérimaire, la fédération souhaite davantage de souplesse et demande de pouvoir recourir à l'intérim au nouveau motif d'insertion sur le marché du travail, ce qui existe déjà puisque de nombreuses entreprises font appel à des sociétés intérimaires pour recruter du personnel. Le syndicat craint, pour sa part, que l'intérim ne devienne un contrat de travail normal et veut lier ce motif avec une obligation de résultat avec, au final, un emploi fixe.

Ce point n'est pas la seule pomme de discorde, il y en a d'autres, comme par exemple le contrat à durée indéterminée liant l'intérimaire à son agence ou les contrats d'un jour qui sont au cœur des discussions.

Madame la ministre, quelle est votre position par rapport aux revendications des patrons et des syndicats?

Une modernisation de la législation sur l'intérim est-elle en vue, comme annoncé par le premier ministre?

worden opgeheven; in de huidige onderhandelingen in het kader van de NAR zijn de vakbonden het niet met de werkgevers eens over de wetgeving op uitzendwerk.

Nu is het zo dat als een bedrijf gebruik wil maken van uitzendkrachten, een van de volgende redenen moet worden aangevoerd: de vervanging van een afwezige werknemer, een tijdelijke toename van het werk of het verrichten van uitzonderlijk werk.

De werkgeversfederatie wil die voorwaarden versoepelen en vraagt om van uitzendwerk gebruik te kunnen maken op grond van een nieuwe reden: instroom op de arbeidsmarkt. De vakbonden vrezen echter dat het uitzendwerk een normale arbeidsovereenkomst zal worden en wil voor deze instroom een resultaatverbintenis die uiteindelijk in vast werk uitmondt. Er worden ook andere tegenwerpingen gemaakt, bijvoorbeeld voor de arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur tussen een uitzendkracht en zijn uitzendbureau of de dagcontracten.

Hoe denkt u over de eisen van de werkgevers en de vakbonden? Zal de wetgeving op uitzendwerk binnen afzienbare tijd gemoderniseerd worden?

10.04 Maggie De Block (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, naar jaarlijkse gewoonte vonden wij in de kranten een verklaring van het ABVV over de problematiek van de uitzendarbeid. In het bewuste artikel stond dat het nodig is om strijd te voeren tegen de misbruiken bij de uitzendarbeid. Zo werd gesteld dat uitzendkantoren vaak onvoldoende stipt uitvoering geven aan het tijdig afleveren van C4's, het uitbetalen van correcte lonen of zelfs bepaalde sociale voordelen waarop uitzendkrachten recht zouden hebben gewoon niet uitbetalen.

Vermits onze fractie, zoals u overigens, het belang van de uitzendarbeid als instroommechanisme voor werkzoekenden op de arbeidsmarkt ten volle erkend, maar ook bekommerd is over een correcte behandeling van de werknemers, is het van belang te weten te komen in hoeverre deze verdachtmakingen effectief kloppen.

10.04 Maggie De Block (Open Vld): On a pu lire récemment dans un article de presse la déclaration de la FGTB selon laquelle il est nécessaire de lutter contre les abus dans le secteur du travail intérimaire. Notre groupe reconnaît l'importance du travail intérimaire pour l'insertion des demandeurs d'emploi dans le marché du travail mais il est également soucieux du traitement correct des travailleurs.

Il ressort des réponses de la

Daarom heb ik u ook schriftelijke vragen gesteld, vorig jaar in november en dit jaar in april.

Uit uw schriftelijke antwoorden blijkt dat er geen cijfers of statistieken zijn bij de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten die toelaten, wat de uitzendkantoren betreft, een specifieke afsplitsing te maken in het beschikbare cijfermateriaal betreffende de onderzoeken, de klachten, de vastgestelde inbreuken inzake loon, sociale voordelen, cao-voordelen en dergelijke.

Mijn hamvraag blijft waarom die beweringen dan elk jaar blijven terugkomen. Waarop baseert het ABVV zich, als er geen officiële cijfers en statistieken te vinden zijn? Hebt u kennis genomen van deze beweringen met betrekking tot misbruiken bij de uitzendarbeid? Kunt u die met feiten aantonen of met cijfermateriaal kracht bijzetten? Zo niet, kan het zomaar dat de uitzendsector telkenmale als malafide en als een niet-correcte werkgever wordt omschreven? Wegen de feiten die het ABVV aanvoert tegen de uitzendarbeid voldoende door om een onderzoek uit te voeren of te laten uitvoeren, of bent u van mening dat dit niet nodig is omdat u tegenbewijzen hebt? Hoe schat u de werkwijze en het belang van de uitzendsector in als instroommechanisme voor de werkzoekenden, enerzijds, en als werkgever, anderzijds? Zult u op lange termijn in de invoering van de mogelijkheid tot het aanbieden van contracten van onbepaalde duur aan sommige uitzendkrachten voorzien?

Ik kom tot mijn aanvullende vraag.

Met alle respect voor de inhaalbeweging, maar ik vind wel dat er heel diverse vragen bij elkaar gevoegd werden. Inhoudelijk komen ze niet altijd overeen. Uw antwoord zal wellicht ingewikkeld zijn, mevrouw de minister. Wij gaan over van de omzetting van een nog goed te keuren Europese richtlijn naar het ABVV en nu ineens naar de uitzendarbeid bij de overheidsdiensten. Voor mij niet gelaten, wij walsen over de arbeidsmarkt, maar ik meen dat dit niet de gemakkelijkste manier van werken is.

Mijn volgende vraag, mevrouw de minister, gaat dus over het verbreden van de uitzendarbeid tot de overheidsdiensten. In het regeerakkoord staat dat de regering aan de sociale partners vraagt om in specifieke bepalingen te voorzien voor interim-arbeid in overheidsbesturen, in geval van uitzonderlijke en tijdelijke behoeften.

Uit een nieuwe studie van Federgon van augustus 2008, genaamd uitzendarbeid in de openbare sector, blijkt andermaal de nood aan een dringend wettelijk kader. Volgens de vigerende wetgeving is uitzendarbeid in de openbare sector in erg beperkte mate toegelaten, maar enkel voor de vervanging van contractueel personeel. De positie van België is uitzonderlijk, in Europees opzicht, wegens de stringente bepaling inzake uitzendarbeid bij de overheid. Buiten Spanje en Griekenland verbiedt geen enkele lidstaat in Europa uitzendarbeid. Zelfs de Europese Commissie doet er zelf een beroep op.

Uit het onderzoek van Federgon is gebleken dat de praktijk een heel ander beeld laat zien dan de theorie. Het blijkt dat uitzendarbeid wordt gebruikt op alle bestuursniveaus, in alle regio's, voor alle types functies, op verschillende niveaus, voor een verschillende duur en in een uitzonderlijk ruime waaier aan functionele domeinen. Tezelfdertijd

ministre à des questions écrites que des statistiques permettant de constater d'éventuelles infractions ne sont pas disponibles. Pourquoi entendons-nous les mêmes affirmations chaque année? Sur quoi la FGTB se fonde-t-elle? Est-il possible de démontrer les abus ou, dans la négative, peut-on admettre que ce secteur soit constamment accusé de pratiques malhonnêtes? Que pense la ministre du rôle du secteur du travail intérimaire en tant que levier d'insertion des travailleurs dans le marché de l'emploi et en tant qu'employeur? Instaurerez-vous, à plus long terme, la possibilité pour certains travailleurs intérimaires de se voir offrir des contrats à durée indéterminée?

Une étude récente de Federgon montre une fois de plus la nécessité d'un cadre légal pour le travail intérimaire dans le secteur public. Aujourd'hui, la loi n'autorise le travail intérimaire que pour remplacer du personnel contractuel. Notre législation fait figure d'exception au sein de l'Union européenne. Dans la pratique, il s'avère que le travail intérimaire est utilisé à tous les niveaux de pouvoir, dans toutes les régions, pour toutes sortes de fonctions et pour des durées variables dans un large éventail de domaines fonctionnels.

La façon de recourir au travail intérimaire diffère peu dans les secteurs privé et public. Les autorités font par ailleurs appel à d'autres prestataires professionnels en matière de ressources humaines.

Les opposants au travail intérimaire se retranchent souvent derrière l'argument qu'il vaut mieux recourir à des travailleurs contractuels mais les deux systèmes peuvent aller de pair. Je n'ai par ailleurs pas trouvé de preuve directe que les intérimaires coûtent plus cher que les

wordt aangetoond dat de wijze waarop uitzendarbeid wordt ingezet door de overheidsdiensten een sterke parallel vertoont met de privésector, namelijk voor het invullen van zowel punctuele, occasionele als structurele behoeften, maar evenzeer in het kader van human resources, outsourcingformules, bij herstructureringen, enzovoort. Bovendien doet de overheid in een belangrijke mate een beroep op andere professionele dienstverleners inzake human resources voor werving en selectie, outplacement, opleiding, enzovoort.

Het traditionele argument van de tegenstanders wordt hier eigenlijk ontkracht. Zij schermen graag met de aanwerving van contractuelen als alternatief voor de uitzendkrachten, maar ik meen dat dit geen of-situatie is. De twee kunnen samengaan. Bovendien wordt beweerd dat de inschakeling van uitzendkrachten duurder is dan het engageren van contractuelen. Ik heb daarvan geen directe bewijzen gevonden. Bovendien meen ik dat de snelle inschakeling van arbeidskrachten soms gerechtvaardigd is om de overheid toe te laten efficiënter te werken.

Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de ambtenaren van Financiën. Ik heb er een aantal als patiënt. Zij verdrinken in stapels belastingaangiften, terwijl het perfect mogelijk moet zijn, omdat het een jaarlijks terugkomende hectische periode is, een aantal mensen daarbij in te schakelen. Ik denk ook nog aan andere gevallen, zoals de vreemdelingenproblematiek, klachtendossiers of schadedossiers bij natuurrampen, enzovoort.

Volgens mij is uitzendarbeid bij de overheidsdiensten geen middel om de werkgelegenheid van de statutaire ambtenaar te ondergraven. Het is veeleer een complementaire methode. Ik verwijs daarvoor naar hetgeen nu gaande is in de privésector.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen.

Waarom blijft België in de Europese context een uitzondering met betrekking tot het toelaten – het gebeurt zeer fragmentair – van uitzendarbeid in de overheidssector? Heeft de praktijk in landen waar uitzendarbeid wel toegelaten is al wantoestanden of disfuncties aan het licht gebracht? Welke initiatieven hebt u reeds genomen ter uitvoering van het regeerakkoord inzake de introductie van de uitzendarbeid in de overheidsdiensten? Zult u er bij de sociale partners op aandringen om zo snel mogelijk een advies, en eventueel een voorstel, ter zake te formuleren? Volgens welke modaliteiten en wanneer wilt u, als minister van Werk, eventueel meer uitzendarbeid in de overheidssector introduceren?

De **voorzitter**: Mevrouw De Block, u hebt gelijk. Ik heb naar de verschillende vragen geluisterd.

Ik vind wel dat het over dezelfde problematiek gaat, maar het is wel een brede problematiek. Ook het antwoord zal natuurlijk ingewikkeld zijn. Wij zullen proberen om het de volgende keer op een andere manier te organiseren.

10.05 Minister **Joëlle Milquet**: Wat het voorstel van richtlijn voor uitzendarbeid betreft, in het algemeen vind ik dat deze richtlijn een stap in de goede richting is. Voor de eerste keer komt er een platform van gemeenschappelijke regels voor uitzendarbeid. Dat is positief.

travailleurs contractuels. Ils permettent également aux pouvoirs publics de fonctionner plus efficacement.

Je pense par exemple aux fonctionnaires du département des Finances qui sont submergés par leur travail, alors qu'il pourrait être remédié aux périodes d'activité intense en faisant appel à des travailleurs temporaires. Le travail intérimaire peut être complémentaire.

Pourquoi la Belgique reste-t-elle l'exception en Europe en matière de travail intérimaire dans le secteur public? Les autres pays seraient-ils confrontés à des problèmes ou à des situations intolérables? Quelles initiatives la ministre envisage-t-elle de prendre en la matière? Insistera-t-elle auprès des partenaires sociaux pour qu'ils rendent un avis ou formulent une proposition dans les meilleurs délais? Comment et quand la ministre du Travail compte-t-elle augmenter la part du travail intérimaire dans le secteur public?

Le **président**: Il s'agit d'un vaste problème qui appelle évidemment une réponse complexe.

10.05 **Joëlle Milquet**, ministre: La proposition de directive en matière de travail intérimaire est un pas dans la bonne direction.

Tijdens de debatten in de Europese Raad heb ik wel wat terughoudendheid aan de dag gelegd. De reden daarvoor was mijn bezorgdheid voor gelijke kansen en een gelijke reglementering. Ik wil absoluut de uitzonderingen op deze principes beperken en vanaf de eerste dag tot een zelfde reglementering komen. Tot nu toe was dat niet het geval. Ik ben er echter van overtuigd dat men in het Europees Parlement een aantal amendementen zal indienen. Ik ben dus tamelijk optimistisch voor de oplossing van de laatste problemen inzake deze beginselen.

Wat de veiligheid en de strijd tegen de ongevallen betreft, zal ik binnen de drie weken de hele strategie voor een betere veiligheid op het werk indienen. Het is een plan van meer dan 100 maatregelen, met natuurlijk een groot hoofdstuk over de ongevallen in de uitzendarbeidssector.

Wat het ontwerp van koninklijk besluit over de werkpostfiche betreft, het is grotendeels klaar, maar de sociale partners willen eerst nog enkele kleine punten bespreken. Die zullen binnenkort worden behandeld.

Wat de verzwaarde risico's betreft, het ontwerp van koninklijk besluit heeft op 15 september 2008 een unaniem positief advies gekregen van het beheerscomité van het Fonds voor Arbeidsongevallen. Dat zal ook een groot deel van ons plan en onze strategie zijn. Ik zal binnenkort dat koninklijk besluit aan de Ministerraad voorleggen.

La question du quatrième motif est un vieux débat. Il est vrai qu'il a déjà été introduit quelque part par la loi du 24 juillet 1987 qui prévoit certains cas d'intérim d'insertion pour les publics fragilisés. Les discussions sont en cours au CNT et il faut voir dans quelle mesure et jusqu'où il faut adapter cela. L'objectif est d'intégrer plus de personnes qui se définissent de manière moins stricte par rapport à la définition de la loi mais sans sombrer dans une sorte de déréglementation totale qui aboutirait à devoir passer par un contrat d'intérim pour obtenir un contrat d'emploi. Cela remettrait en cause toute la logique du contrat de travail classique. Il faut faire très attention à cela.

Je fais confiance aux partenaires sociaux pour trouver une solution, ils sont en discussion. Je pense qu'il y a moyen d'élargir la loi du 24 juillet 1987 mais sans tomber dans des excès démesurés.

Je reconnais que l'intérim est un véritable vecteur d'insertion, surtout pour des jeunes moins qualifiés, et que les liens qui sont noués actuellement avec les services de placement régionaux peuvent être vraiment intéressants. Le tout est de définir des limites acceptables.

J'ai toutefois fait part de mes préoccupations en matière d'égalité des chances et d'égalité sur le plan de la réglementation. Les dérogations doivent être limitées et la réglementation appliquée doit être identique dès le premier jour. Je suis persuadée que des amendements déposés au Parlement européen permettront de régler les derniers problèmes.

Dans trois semaines, je proposerai une stratégie globale pour une meilleure sécurité au travail. Il s'agit d'un plan comportant plus de cent mesures et où un chapitre important est consacré au secteur du travail intérimaire.

Quelques points précis de l'arrêté royal concernant la fiche de poste de travail doivent encore faire l'objet d'une discussion avec les partenaires sociaux.

Le projet d'arrêté royal sur les risques aggravés a reçu le 15 septembre un avis positif du comité de gestion du Fonds pour les accidents du travail. Il sera soumis sous peu au Conseil des ministres.

Het debat over het vierde argument is niet nieuw. Het dateert al van de wet van 24 juli 1987 die de mogelijkheid van bepaalde vormen van instroomuitzendkrachten invoert voor moeilijk te plaatsen werknemers. Die regeling wordt momenteel in de Nationale Arbeidsraad besproken en we zullen zien hoe we ze kunnen bijsturen. Het is de bedoeling om meer mensen in de arbeidsmarkt te integreren dan de wet momenteel toelaat, zonder echter in een volledige deregulering te vervallen, waarbij men, om een arbeidsovereenkomst te kunnen bekomen, eerst een uitzendcontract zou moeten afsluiten. We moeten hier zeer omzichtig te werk gaan.

Ik heb er alle vertrouwen in dat de

sociale partners een oplossing zullen vinden. Ik denk dat het mogelijk is om het toepassingsgebied van de wet van 24 juli 1987 uit te breiden zonder dat dit tot uitwassen leidt.

Uitzendarbeid vormt een echte poort tot de arbeidsmarkt, vooral voor laaggeschoolde jongeren, en een symbiose met de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling kan interessante perspectieven openen. Het komt er nu nog op aan om aanvaardbare grenzen te trekken.

Wat de verbreding van de uitzendarbeid tot de overheidssector aangaat, moet ik u natuurlijk verwijzen naar minister Vervotte, die bevoegd is voor Ambtenarenzaken. De reglementering inzake uitzendarbeid is momenteel in de openbare sector slechts in beperkte mate mogelijk.

Met name gaat het dan om de tijdelijke vervanging van een werknemer, de tijdelijke vervanging van een werknemer die met deeltijdse loopbaanonderbreking is, om artistieke prestaties, en zo voort.

Om de wet op de uitzendarbeid volledig van toepassing te maken, moeten er nog uitvoeringsbesluiten uitgevaardigd worden op basis van artikel 44 van die wet. Om dat te doen, moet mijn collega een onderhandeling met de overheidsvakbonden voeren. Met die onderhandelingen is zij nu bezig. Ik moet dan ook naar haar bevoegdheden verwijzen. Er wordt een echt debat gevoerd, dus het is niet onmogelijk dat we binnenkort een oplossing kunnen vinden.

Wat de vraag over de zogenaamde misbruiken bij uitzendarbeid aangaat, stel ik vast dat het in de eerste plaats de bedoeling van de vakbonden was om informatie en praktische tips te geven aan uitzendkrachten. Mijn arbeidsinspectie toezicht sociale wetten laat mij weten dat zij geen officiële en algemene klachten van ABVV over misbruiken bij uitzendarbeid heeft gekregen. Ook de RVA beschikt niet over informatie over nalatigheden inzake de nakoming van de sociale verplichtingen ten aanzien van de werknemers in die sector.

Ik kan enkel de cijfers weergeven die de inspectie me meedeelt. In 2007 werden er 875 dossiers geopend tegen uitzendkantoren. Daarbij gaat het niet alleen om controle, maar ook om administratieve dossiers. Er kan geen echte opdeling worden gemaakt in de statistieken. Inzake materies die mogelijk wijzen op inbreuken in de lonen en premies, werden er door de inspectie 185 regularisaties en 12 processen-verbaal opgesteld. Het aantal vaststellingen van inbreuken ligt daarmee zeker niet hoger dan in andere sectoren, omdat de strenge Gewestelijke reglementering inzake erkenning van de uitzendbureaus de malafide ondernemingen tegenhoudt.

Ik ben niet verantwoordelijk voor de uitspraken van een vakbond. Het staat iedereen vrij om zelf te reageren tegen bepaalde uitspraken.

En ce qui concerne l'extension du travail intérimaire aux pouvoirs publics, je vous renvoie à Mme Vervotte. La réglementation relative au travail intérimaire ne s'applique que dans une mesure restreinte au secteur public et il s'agit alors de remplacements temporaires.

Pour faire en sorte que la loi sur le travail intérimaire soit complètement d'application, il nous reste à prendre des arrêtés d'exécution à l'article 44, ce qui est actuellement l'objet de négociations entre mon collègue et les syndicats des services publics. Il n'est pas impossible que nous trouvions une solution dans peu de temps.

Le service chargé de l'inspection du travail, le Contrôle des Lois sociales, n'a reçu officiellement aucun grief de portée générale de la FGTB concernant le travail intérimaire. Quant à l'Onem, il ne dispose pas non plus de données relatives à des négligences.

En 2007, 875 dossiers ont été ouverts à charge d'agences d'interim. Parmi eux figurent aussi des dossiers administratifs. S'agissant d'infractions éventuellement commises en matière de salaires et de primes, 185 regularisations ont été effectuées et 12 procès-verbaux ont été dressés. Le nombre de

constatations n'est pas plus élevé dans ce secteur-là que dans les autres secteurs. La sévérité de la réglementation régionale dissuade les entreprises malhonnêtes.

Je ne suis pas responsable des déclarations de tel ou tel syndicat.

10.06 Camille Dieu (PS): Madame la ministre, ma crainte réside dans ce fameux quatrième motif. C'est bien cela qui pose problème entre les partenaires sociaux. Il y a des discussions au sein du CNT mais, pour autant que je sache, il y a eu de nouveaux blocages récemment. Les discussions du mois de juin étaient tout à fait houleuses, et je crois que ces discussions sont actuellement suspendues. C'est en tout cas ce que la presse a récemment relaté.

10.06 Camille Dieu (PS): Het beruchte vierde motief inzake uitzendarbeid draagt niet de goedkeuring weg van de sociale partners en dat baart me zorgen. Het punt wordt besproken in de NAR, maar er is ook sprake van nieuwe patstellingen. De besprekingen in juni liepen niet van een leien dakje en bij mijn weten werden ze opgeschort.

10.07 Joëlle Milquet, ministre: Je me demande si cela n'est pas lié, et toutes les discussions ont été suspendues jusqu'à présent.

10.08 Camille Dieu (PS): Il y avait un blocage sur ce point. Le problème est que si on considère qu'on étend le public cible, celui de la loi de 2000 de Mme Onkelinx, à des personnes qui pourraient s'insérer sur le marché du travail normalement, ou même après une période d'intérim, et que c'est l'agence d'intérim qui conclut un contrat à durée indéterminée avec le travailleur, cela ne va pas.

10.08 Camille Dieu (PS): Het probleem is dat de doelgroep wordt uitgebreid tot mensen die ook kansen hebben op de reguliere arbeidsmarkt. Er wordt op dit ogenblik al erg ruim omgesprongen met het begrip 'uitzonderlijk werk', net als met de tijdelijke vervanging van een vaste werknemer. Na besprekingen in de vakbondsafvaardiging in het bedrijf raakt men het er soms zelfs over eens dat uitzendarbeid werk is als een ander.

Vous savez, comme moi, qu'on passe d'un motif à un autre, que la notion de besoin exceptionnel s'étend de plus en plus, tout comme le remplacement temporaire. Même après des discussions au sein de la délégation d'entreprise, il y a parfois des accords pour considérer qu'après tout, c'est un travail comme un autre.

Ma crainte est qu'on arrive à dire qu'on va étendre le public cible et que l'insertion en emploi durable se fera de la sorte. Ensuite, on ne sait pas très bien si on aura un CDI avec l'agence d'intérim ou un CDI avec le véritable employeur. Le patronat souhaite le CDI avec l'agence d'intérim et les syndicats souhaitent le CDI avec le véritable employeur. Il faut lever cette ambiguïté, sinon on ne s'en sortira pas.

Ook is het niet helemaal duidelijk of de arbeidsovereenkomst van onbeperkte duur met het uitzendkantoor wordt gesloten – wat de voorkeur van de werkgevers geniet – dan wel met de eigenlijke werkgever – zoals de vakbonden willen. Die dubbelzinnigheid moet worden weggewerkt.

10.09 Florence Reuter (MR): Madame la ministre, je pense effectivement que le blocage existe et que votre réponse est un compromis entre les deux. Vous dites qu'on peut élargir parce que...

10.09 Florence Reuter (MR): Er is wel degelijk sprake van een patstelling. Uw antwoord berust op een compromis.

10.10 Camille Dieu (PS): C'était dans le préaccord de l'orange bleue.

10.10 Camille Dieu (PS): Een en ander stond al in het voorakkoord van oranje-blauw.

10.11 Joëlle Milquet, ministre: D'abord, il n'y avait pas de préaccord! Et s'il y en avait eu un, il n'aurait certainement pas porté sur ce point!

10.11 Minister **Joëlle Milquet**: Er bestond helemaal geen voorakkoord. En als er een was geweest, zou het niet hierover zijn gegaan!

Le **président**: L'orange bleue n'a jamais existé.

10.12 Florence Reuter (MR): Madame la ministre, vous essayez de trouver un compromis permettant de s'adapter à la réalité, c'était le sens de ma question.

10.12 **Florence Reuter** (MR): U bent op zoek naar een realistisch compromis.

Même le patronat l'a reconnu, il a laissé tomber l'idée d'une libéralisation complète du marché de l'intérim. Mais ce quatrième motif d'insertion est une chose sur laquelle il faut se pencher et je pense que le fait de l'élargir est une bonne solution.

De werkgevers hebben de idee van een volledige liberalisering van de uitzendmarkt verlaten. Maar we moeten voortbouwen op de vierde reden (inschakeling op de arbeidsmarkt), en mij dunkt dat een verruiming van die reden een goede oplossing is.

Il faut adapter la législation à la réalité et, comme je le disais, de nombreuses entreprises font déjà appel à des agences d'intérim pour recruter du personnel. Aujourd'hui, la moitié des intérimaires finissent par décrocher un emploi fixe. Un assouplissement des règles ne ferait donc que traduire la réalité.

De wetgeving moet aan de realiteit worden aangepast, want nu al doen vele bedrijven een beroep op uitzendkantoren om personeel in dienst te nemen. De helft van de uitzendkrachten krijgt uiteindelijk een vaste baan. Met een versoepeling van de regels zou de situatie dus eigenlijk alleen maar afgestemd worden op de realiteit. De uitzendsector is goed voor 100.000 voltijdequivalenten per dag, en 60 procent van die werkkrachten zijn jonger dan dertig jaar.

Je voudrais encore ajouter qu'aujourd'hui, l'intérim représente 100.000 équivalents temps-plein par jour, dont 60% ont moins de trente ans.

Madame la ministre, vous parliez des jeunes peu qualifiés, ils pourraient, par cette voie, décrocher un vrai emploi. L'intérim est donc un acteur très important sur le marché du travail.

Laaggeschoolde jongeren zouden langs die weg een volwaardige baan kunnen vinden. De uitzendsector is dan ook een zeer belangrijke speler op de arbeidsmarkt.

10.13 Meryame Kitir (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de minister, ik ben wel blij om, na heel lang wachten, te vernemen dat die twee dossiers nu bijna in de finale fase zitten.

10.13 **Meryame Kitir** (sp.a+VI.Pro): Le risqué aggravé entrera-t-il en vigueur au 1er janvier 2009, en même temps que le bonus-malus?

Toch zit ik nog met een vraagje. Wil dat dan zeggen dat het verzaamd risico tegelijkertijd met de bonusmalus zal ingaan – die twee dingen zijn toch wel zeer complementair met elkaar – op 1 januari 2009?

10.14 Minister **Joëlle Milquet**: Ik weet niet of het ook voor de bonusmalus geldt. Ik zal dat laten nakijken.

10.14 **Joëlle Milquet**, ministre: J'ignore si cela vaut également pour le bonus-malus.

10.15 Maggie De Block (Open Vld): Mevrouw de minister, ik zal de vraag aan uw collega, mevrouw Vervotte, stellen. In het verleden heb ik echter – de waarheid heeft haar rechten – altijd mijn vragen inzake de wet op de tijdelijke arbeid, die onder de minister van Werk valt, aan uw voorganger voor Werk, minister Vanvelthoven, gesteld, en daarvoor nog aan zijn voorgangster, mevrouw Van den Bossche. In afwachting van mogelijke verschuivingen door de staats hervorming, denk ik dat u toch nog altijd bevoegd blijft voor die wet. Ik neem wel aan, als het gaat om de overheidssector, dat dit gebeurt in overleg met minister Vervotte. Daarom zal ik aan haar ook mijn vraag stellen. Daar heb ik geen problemen mee. Ik wilde maar even aangeven hoe het hier historisch gegroeid is.

Inzake het ander deel van uw antwoord, ben ik blij dat u zegt dat het aantal opgestelde processen-verbaal – waarvan we nog niet zeker zijn of het allemaal echt om inbreuken op de arbeidsreglementering gaat, want het kan ook gaan om administratieve sancties en dergelijke, in hoofde van de uitzendkantoren – niet hoger ligt dan in andere sectoren. Dat is een geruststelling.

U zegt dat het de bedoeling was van de vakbond om informatie te geven aan de uitzendkrachten. Ik heb de artikels daarover gelezen en de berichtgeving op tv goed gevolgd. Blijkbaar heeft de vakbond een rare manier van informatie verstrekken. Laat het mij als volgt uitdrukken. Als ik een patiënt op die manier over zijn gezondheidstoestand zou inlichten, hem zeggend waarop hij moet attenderen in de toekomst om geen misbruik van zijn gezondheid te maken, dan denk ik dat de zelfmoordcijfers in mijn omgeving sterk zouden stijgen. Er was berichtgeving als zou heel de uitzendsector op voorhand malafide zijn. U zegt dat u niet verantwoordelijk bent. Daarvan neem ik akte. Toch wil ik weten of er objectieve cijfers voor bestaan, omdat dat soort van berichtgeving steeds terugkomt. We weten allemaal dat het sociaal klimaat hier en daar een stroomversnelling kent, gelet op de volgende verkiezingen.

Ik vind dat het een beetje onheus is ten opzichte van een sector waarop wij in deze tijden moeten rekenen. In deze tijden van recessie denk ik dat we zeker blij zullen zijn dat we de uitzendsector hebben om aan onze tewerkstelling te kunnen voldoen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10.15 Maggie De Block (Open Vld): J'interrogerai la ministre Vervotte à ce sujet mais, par le passé, j'ai toujours adressé mes questions relatives au travail temporaire au ministre de l'Emploi. Je suppose que cette loi continue à ressortir à la compétence du ministre de l'Emploi, même si en ce qui concerne le secteur public, cela se fait évidemment en concertation avec la ministre Vervotte.

Cela me rassure que le nombre de procès-verbaux ne soit pas plus élevé dans d'autres secteurs.

Les syndicats ont apparemment une curieuse manière de communiquer. Selon certaines informations qui circulaient, le secteur intérimaire dans son ensemble se livrerait à des pratiques douteuses. La ministre dit ne pas être compétente en la matière. J'en prends acte. Des chiffres objectifs sont-ils disponibles? En des temps de récession, nous pouvons être heureux de l'existence d'un secteur intérimaire.